

Tomasz Bąkowski

Uniwersytet Gdański

tomasz.bakowski@prawo.ug.edu.pl

PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO POLSKICH OBSZARÓW MORSKICH W KONTEKŚCIE ŹRÓDEŁ PRAWA MIĘDZYNARODOWEGO PUBLICZNEGO¹

Przepisy ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym² (dalej: u.p.z.p.), zawarte w rozdziale 6. „Zmiany w przepisach obowiązujących”, znowelizowały między innymi ustawę z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej³ (dalej: u.o.m.), wprowadzając nieznaną dotąd prawu polskiemu regulację, przewidującą objęcie polskich obszarów morskich planami zagospodarowania przestrzennego. Nowe uregulowania zostały zamieszczone w dodanym do działu II u.o.m. rozdziale 9 zatytułowanym „Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne obszarów morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej”. Przez kolejne dziesięć lat regulacje te (zresztą bardzo lakoniczne, bo składające się ledwie z dwóch artykułów) nie znajdowały swojego odzwierciedlenia w życiu społecznym i ekonomicznym Państwa⁴. Zmiana w podejściu do realizacji przepisów normujących zasady i tryb obejmowania obszarów morskich planami zagospodarowania przestrzennego nastąpiła za sprawą dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/89/UE z dnia 23 lipca 2014 r.,

¹ Niniejsze opracowanie prezentuje fragment wyników realizacji projektu badawczego Narodowego Centrum Nauki nr 2015/19/B/HS5/03240 – „Administracyjnoprawne problemy planowania i zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej”.

² Tekst pierwotny: Dz. U. Nr 80, poz. 717; obecnie tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 1073 ze zm.

³ Tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r., poz. 2205, ze zm.

⁴ Szerzej na temat zob. T. Bąkowski, *Wybrane problemy planowania i zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich Rzeczypospolitej Polskiej wynikające z obowiązującego porządku prawnego* [w:] *Navigare necesse est. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Wojciechowi Adamczakowi*, red. D. Pyć, Gdańsk 2014 („Gdańskie Studia Prawnicze”, t. XXXII), s. 53–62.

ustanawiającej ramy planowania przestrzennego obszarów morskich⁵ (dalej: dyrektywa 2014/89). Nałożyła ona na państwa członkowskie Unii Europejskiej, posiadające dostęp do morza, obowiązek wprowadzenia do swoich wewnętrznych porządków prawnych do 18 września 2016 r. przepisów „ustawowych, wykonawczych i administracyjnych”, umożliwiających realizację jej celów w terminie oraz „opracowania planów zagospodarowania obszarów morskich jak najszybciej, a najpóźniej do dnia 31 marca 2021 r.”

Wychodząc naprzeciw ustaleniom dyrektywy 2014/89, polski ustawodawca rozbudował przepisy dotyczące planowania morskiego⁶, na ich podstawie zaś właściwe organy administracji publicznej oraz współdziałające z nimi instytucje podjęły działania prowadzące do objęcia polskich obszarów morskich planami zagospodarowania przestrzennego. I tak obecnie krajowe zasady i warunki, elementy treści oraz tryb sporządzania i wprowadzania do obrotu prawnego planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich zostały szczegółowo określone w rozdziale 9 działu II u.o.m. oraz w rozporządzeniu Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Ministra Infrastruktury i Budownictwa z dnia 17 maja 2017 r. w sprawie wymaganego zakresu planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej⁷.

Według obowiązującego obecnie porządku prawnego plany zagospodarowania przestrzennego mają obejmować obszary morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego oraz wyłącznej strefy ekonomicznej. Trzeba przy tym zwrócić uwagę na to, że zgodnie z art. 2 ust. 1 u.o.m. na obszary morskie Rzeczypospolitej Polskiej, określne również w tej ustawie mianem polskich obszarów morskich, składają się nie tylko wyżej wymienione obszary, ale także strefa przyległa. Uwzględniając jednak, że w polskich uwarunkowaniach geograficznych i prawnych strefę przyległą w ujęciu przestrzennym w całości wchłania wyłączna strefa ekonomiczna⁸, należy uznać, iż przepisy u.o.m., w zgodzie z dyrektywą 2014/89, mimo niewymienienia *expressis verbis* w art. 37a ust. 1 u.o.m. strefy

⁵ Dz. Urz. UE L 257 z 23.07.2014, s. 135.

⁶ Najważniejsze zmiany w dotychczasowej regulacji dotyczącej morskiego planowania przestrzennego zostały wprowadzone ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o zmianie ustawy o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i Administracji morskiej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 1642).

⁷ Dz. U. z 2017 r., poz. 1025.

⁸ Tak też D. Pyć, *Strefa przyległa jako obszar morski kontroli prewencyjnej* [w:] *Problemy prawa prywatnego i publicznego w pierwszych dekadach XXI wieku. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi Jerzemu Ciszewskiemu*, red. J. Kruczałak-Jankowska, Gdańsk 2016, („Gdańskie Studia Prawnicze”, t. XXXVI), s. 392. Uregulowania prawne w tym zakresie zostały ujęte w art. 13a u.o.m. oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, wewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2017 r., poz. 183).

przyległej, przewidują objęcie planami zagospodarowania przestrzennego całość polskich obszarów morskich.

Zgodnie z art. 37b ust. 1 u.o.m. projekty planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich sporządzają właściwi terytorialnie (miejscowo) dyrektorzy urzędów morskich. Procedura sporządzania tych projektów przewiduje współdziałanie dyrektorów urzędów morskich z innymi podmiotami z i spoza systemu władzy publicznej (por. art. 37e ust. 1 u.o.m.). Po przeprowadzeniu przewidzianych w tych przepisach czynności plany zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich, w myśl art. 37a ust. 1 u.o.m., są przyjmowane w drodze rozporządzenia ministra właściwego do spraw gospodarki morskiej oraz ministra właściwego do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw: środowiska, gospodarki wodnej, kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, rolnictwa, rybołówstwa, transportu, wewnętrznych oraz Ministrem Obrony Narodowej.

Na tle obowiązującej regulacji u.o.m. oraz wskazanego wyżej rozporządzenia pojawiło się szereg nowych problemów badawczych godnych naukowej refleksji⁹. Do nich – patrząc z perspektywy juredycznej – należałoby zaliczyć problem prawnego charakteru ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich, w tym ich wpływu na prawny status tych obszarów. Wypada bowiem w tym miejscu przypomnieć, że ów prawny status w znacznym stopniu stanowi wypadkową rozwiązań wyprowadzanych z norm międzynarodowego prawa publicznego, a w szczególności z prawa morza, będącego jednym z działów tej gałęzi prawa¹⁰. Z tego też względu zasadne wydaje się spojrzenie na plany zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich i prawne konsekwencje ich ustaleń przez pryzmat źródeł międzynarodowego prawa publicznego w celu uchwycenia i próby określenia relacji zachodzących między tym ustaleniami a regulacją prawnomiędzynarodową.

Termin „źródło prawa” w doktrynie międzynarodowego prawa publicznego, podobnie zresztą jak w teorii prawa oraz w poszczególnych dogmatykach prawniczych, jest terminem wieloznacznym. Dlatego też posługiwanie się nim zwykle wymaga wyjaśnienia poprzez wypracowane przez teorię prawa powszechnie przyjęte dookreślenia, takie jak: źródła prawa w sensie materialnym, źródła prawa w sensie formalnym, samoistne bądź niesamoistne (niezorganizowane)

⁹ Zob. m.in. J. Zaucha, *Gospodarowanie przestrzenią morską*, Warszawa 2018; T. Bąkowski, *Planowanie i zagospodarowanie przestrzenne polskich obszarów morskich (problematyka administracyjnoprawna)*, Gdańsk 2018.

¹⁰ Por. M.H. Koziński, *Morskie prawo publiczne*, Gdynia 2015, s. 13 i nn.; D. Pyć, *Prawo morza* [w:] *Leksykon prawa morskiego. 100 podstawowych pojęć*, red. D. Pyć, I. Zużewicz-Wiewiórowska, Warszawa 2013, s. 455.

źródła prawa czy też źródła poznania prawa¹¹. Precyzując zatem znaczenie źródeł międzynarodowego prawa publicznego, w którego kontekście zostanie podjęta próba określania pozycji ustaleń planów zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich, należy przyjąć, że chodzi tu o źródła prawa w sensie formalnym. Do nich zaś w płaszczyźnie międzynarodowego prawa publicznego zalicza się przede wszystkim umowy międzynarodowe i zwyczaj¹². Sporną kwestią w doktrynie pozostaje to, czy za formalne źródła międzynarodowego prawa publicznego należy uznać również orzecznictwo sądów międzynarodowych oraz akty – uchwały organizacji międzynarodowych¹³.

Trzeba jednak zaznaczyć, że z punktu widzenia niniejszych rozważań, koncentrujących się na prawnych podstawach statusu obszarów morskich, kluczowe znaczenie odgrywają umowy międzynarodowe, determinujące krajowe porządki prawne w zakresie prawnej regulacji obszarów morskich państw będących stronami takich umów, chociaż wypada odnotować, że materia planowania i zagospodarowania przestrzeni morskiej cieszy się również – zwłaszcza w basenie Morza Bałtyckiego – dużą popularnością i aktywizuje w różnym stopniu sformalizowane fora międzynarodowe¹⁴.

Podstawowymi źródłami międzynarodowego prawa publicznego normującego prawny status obszarów morskich są: Konwencja o morzu pełnym, sporządzona w Genewie dnia 29 kwietnia 1958 r.¹⁵ oraz Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, sporządzona w Montego Bay dnia 10 grudnia 1982 r.¹⁶ określana powszechnie skrótem UNCLOS (United Nations Convention on the Law of the Sea). Oba te akty zakreślają ramy reżimów prawnych odpowiednio

¹¹ Por. m.in.: L. Morawski, *Wstęp do prawoznawstwa*, Toruń 1999, s. 106 i nn.; J. Nowacki [w:] J. Nowacki, Z. Tobor, *Wstęp do prawoznawstwa*, Katowice 1999, s. 109 i nn.; S. Wronkowska [w:] S. Wronkowska, Z. Ziemiński, *Zarys teorii prawa*, Poznań 1997, s. 141 i nn.; J. Zimmermann, *Prawo administracyjne*, Warszawa 2018, s. 113 i nn.

¹² Zob. R. Bierzanek [w:] R. Bierzanek, J. Symonides, *Prawo międzynarodowe publiczne*, Warszawa 2005, s. 76.

¹³ *Ibidem*; zob. też. M. Barczewski, *Źródła prawa międzynarodowego* [w:] *Leksykon międzynarodowego prawa publicznego. 100 podstawowych pojęć*, red. A. Przyborowska-Klimczak, D. Pyć, Warszawa 2012, s. 590–593 oraz powoływaną tam literaturę.

¹⁴ Inspiratorami swoistych źródeł legislacji w omawianym zakresie są organizacje międzynarodowe tak o zasięgu globalnym, jak Międzynarodowa Organizacja Morska (zob. konwencję o Międzynarodowej Organizacji Morskiej [wcześniej o Międzynarodowej Morskiej Organizacji Doradczej], podpisaną dnia 6 marca 1946 r. – Dz. U. z 1961 r. Nr 14, poz. 74 ze zm.), jak i regionalnym, czego przykładem jest Komisja Ochrony Środowiska Morskiego Bałtyku HELCOM (zob. Konwencja o ochronie środowiska morskiego obszaru morza Bałtyckiego sporządzona w Helsinkach dnia 22 marca 1974 r. – Dz. U. z 1980 r. Nr 18, poz. 64) oraz bałtycką inicjatywę VASAB – Vision and Strategies Around the Baltic Sea, obejmującą wszystkie państwa bałtyckie oraz Norwegię i Białoruś, zob. <http://www.vasab.org/> [dostęp: 28.08.2018].

¹⁵ Dz. U. z 1963 r. Nr 33, poz. 187.

¹⁶ Dz. U. z 2002 r., Nr 59, poz. 543.

morza pełnego oraz wprowadzonych do obowiązującego porządku prawnomiędzynarodowego poszczególnych kategorii obszarów, w tym: morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i strefy przyległej, a także wyłącznej strefy ekonomicznej. Państwa strony konwencji, tym przypadku zwłaszcza konwencji UNCLOS, kierując się wynikającymi z niej zasadami, wypełniają je szczegółową treścią przepisów prawa krajowego, co obrazują regulacje u.o.m. oraz wydane na jej podstawie akty wykonawcze. W taki też sposób należałoby postrzegać relacje zachodzące między regulacjami UNCLOS i ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich. Te ostatnie właśnie w myśl przepisów art. 37a ust. 2 u.o.m. rozstrzygają między innymi o zakazach i ograniczeniach korzystania przykładowo z obszarów morza terytorialnego, przez które statki wszystkich państw, zgodnie z art. 17 UNCLOS, korzystają z prawa nieszkodliwego przepływu. Przy czym, jak z powyższej konwencji wynika, korzystanie to nie ma charakteru absolutnego, ale jest określone zarówno w niej samej, jak i w uregulowaniach państwa nadbrzeżnego. Oznacza to, że plany zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich, a ściślej rzecz ujmując, zawarte w nich ustalenia, są tymi „przepisami prawa państwa nadbrzeżnego”, o których mowa w art. 21 i 22 UNCLOS.

Zgodnie z dyrektywą 2014/89 oraz z wprowadzonymi dla realizacji jej celów przepisami u.o.m. plany zagospodarowania przestrzennego polskich obszarów morskich mają obejmować również wyłączną strefę ekonomiczną, co jest szczególnie istotne z przyjętej w tym opracowaniu perspektywy. Jeśli bowiem chodzi o pozostałe obszary, jakimi są morskie wody wewnętrzne oraz morze terytorialne, to mimo objęcia ich regulacją prawnomiędzynarodową są one, zgodnie z przepisami UNCLOS, obszarami, nad którymi rozciąga się suwerenna władza państwa nadbrzeżnego, zaś odstępstwa od tej zasady przewidziane w umowach międzynarodowych są traktowane jako wyjątkowe. Wyłączna strefa ekonomiczna natomiast, według art. 55 UNCLOS oraz pozostających z nim w zgodzie art. 14–22 u.o.m., jest obszarem położonym poza granicami państwa nadbrzeżnego, do którego uprawnień władcze tego państwa nie wynikają bynajmniej z tytułu sprawowanej nad nim suwerennej władzy, ale „ze stosownych postanowień” UNCLOS. Te zaś, oprócz określonych wprost uprawnień państwa nadbrzeżnego¹⁷ oraz praw innych państw¹⁸ w wyłącznej strefie ekonomicznej,

¹⁷ Zgodnie z art. 56 UNCLOS na prawa państwa nadbrzeżnego w wyłącznej strefie ekonomicznej składają się w szczególności uprawnienia do badania eksploatacji i ochrony zasobów naturalnych, zarówno żywych, jak i nieożywionych, wód morskich pokrywających dno, a także dna morskiego i jego podziemia oraz w celu gospodarowania tymi zasobami, jak również w odniesieniu do innych przedsięwzięć w zakresie gospodarczego badania i eksploatacji strefy, takich jak wytwarzanie energii poprzez wykorzystanie wody, prądów i wiatrów.

¹⁸ Według art. 58 ust. 1 UNCLOS, z zastrzeżeniem stosownych postanowień niniejszej konwencji, wszystkie państwa, zarówno nadbrzeżne, jak i śródlądowe, korzystają w wyłącznej strefie ekonomicznej z wymienionych w art. 87 wolności żeglugi i przelotu, układania podmorskich kabli

sankcjonują rozwiązania ustawowe oraz wynikające z innych przepisów prawnych państwa nadbrzeżnego, zgodne z UNCLOS i innymi normami prawa międzynarodowego, zobowiązując inne państwa do ich przestrzegania przy korzystaniu ze swoich praw na tym obszarze. Świadczy to o tym, że również i w wyłącznej strefie ekonomicznej, a więc poza terytorium państwa nadbrzeżnego, postanowienia UNCLOS dają podstawy do współkształtowania reżimu prawnego między innymi ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich. W literaturze jest nawet prezentowany pogląd, że przepisy UNCLOS, w tym art. 123¹⁹, należy traktować jako delegację do sporządzania planów zagospodarowania obszarów morskich²⁰. Oczywiście stanowisko to nie daje podstaw do uznania relacji zachodzących pomiędzy jakimikolwiek postanowieniami UNCLOS i ustaleniami planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich za analogiczne do tych, które łączą przepisy ustawy zawierające upoważnienie do wydania aktu wykonawczego. Należy jednak przyjąć, że stanowią one materialną podstawę do wprowadzenia szczegółowych regulacji prawnych państwa nadbrzeżnego, mieszczących się w ramach wytyczonych treścią postanowień UNCLOS oraz innych konwencji międzynarodowych. To stawia zaś „ustawy i inne przepisy prawne”, o których mowa w UNCLOS między innymi w powoływanym art. 58 ust. 3, w roli aktów współkształtujących system prawa morza, a co z tym idzie rodzących prawnie doniosłe konsekwencje w sferze międzynarodowego prawa publicznego. Godząc się z tak sformułowanym stwierdzeniem, należałoby konsekwentnie uznać przewidziane w art. 37a ust. 1 u.o.m. rozporządzenie w sprawie przyjęcia planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, a ściślej ustalenia przyjętych tym rozporządzeniem planów, za faktyczny komponent źródeł publicznego prawa międzynarodowego.

Na przedstawionym przykładzie, który – co należy podkreślić – nie jest przypadkiem odosobnionym, można dostrzec ściśle normatywne związki i wzajemne

i rurociągów oraz innych, zgodnych z prawem międzynarodowym, sposobów korzystania z morza, jakie wiążą się z tymi wolnościami w związku z używaniem statków morskich i powietrznych oraz podmorskich kabli i rurociągów, o ile jest to zgodne z innymi postanowieniami niniejszej konwencji.

¹⁹ Zgodnie z przywołanym przepisem: „Państwa położone nad morzami zamkniętymi lub półzamkniętymi powinny współpracować ze sobą w wykonywaniu swoich praw i obowiązków, przewidzianych przez niniejszą konwencję. W tym celu dążą one, bezpośrednio lub za pośrednictwem właściwej organizacji regionalnej, do: (a) koordynacji działań związanych z gospodarowaniem żywymi zasobami morza, ich zachowaniem, badaniem i eksploatacją; (b) koordynacji wykonywania swoich praw i obowiązków w zakresie ochrony i zachowania środowiska morskiego; (c) koordynacji swojej polityki badań naukowych i podejmowania, gdy jest to celowe, wspólnych programów badań naukowych na danym obszarze; (d) do zapraszania, gdy jest to celowe, innych zainteresowanych państw lub organizacji międzynarodowych do współpracy w stosowaniu postanowień niniejszego artykułu”.

²⁰ J. Zaucha, *Gospodarowanie...*, s. 86; F. Maes, *The international legal framework for marine spatial planning*, „Marine Policy” 2008, vol. 32, s. 799, za: J. Zaucha, *Gospodarowanie...*, s. 86.

oddziaływania zachodzące pomiędzy różnymi gałęziami prawa publicznego włącznie z międzynarodowym prawem publicznym. Z perspektywy prawa publicznego „krajowego” zdają się być one oczywiste i niepodlegające dyskusji. Za równie uprawnione twierdzenie należy przyjąć i to (pojawiające się powszechnie w publikacjach o charakterze podręcznikowym), że umowy międzynarodowe stanowią w poszczególnych gałęziach „krajowego” prawa publicznego, a więc prawa: konstytucyjnego, administracyjnego, finansowego, gospodarczego publicznego czy też ochrony środowiska, niekwestionowaną kategorię źródeł wymienionych gałęzi prawa²¹.

Jednak z punktu widzenia międzynarodowego prawa publicznego oraz tradycyjnego podejścia do jego źródeł trudno byłoby mówić o istnieniu stanu zbliżonego do symetrii w omawianej kwestii. Co prawda zjawisko wzajemnych (w niektórych przypadkach bardzo ścisłych) powiązań międzynarodowego prawa publicznego z pozostałymi gałęziami prawa publicznego nie od dziś jest w nauce dostrzegane i stanowi nawet przedmiot badań przedstawicieli różnych dziedzin nauki prawa, czego dobitnym przykładem jest koncepcja międzynarodowego prawa administracyjnego²², z tym że nawet w tym nurcie, poza krytykowaną teorią skutków transgranicznych Karla Neumeyera, związaną ze stosowaniem obcego prawa administracyjnego²³, badania te skupiają się głównie na analizie poszczególnych konstrukcji prawa administracyjnego w płaszczyźnie prawnomiędzynarodowej.

Podjęmowane obecnie działania, obejmujące sporządzanie i przyjmowanie planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich przez państwa nadbrzeżne Unii Europejskiej w celu realizacji dyrektywy 2014/89, każą na nowo pochylić się nad wskazanymi powyżej wzajemnymi oddziaływaniami, w tym nad wpływem prawa krajowego na prawny reżim międzynarodowego prawa publicznego. Delegowanie przez przepisy UNCLOS na szczebel aktów prawa państw nadbrzeżnych określania szczegółowych rozwiązań w zakresie prawnego statusu obszarów morskich, zwłaszcza tych pozostających poza granicami stanowiących je państw, czyni krajowe akty normatywne, w tym przypadku o stricte administracyjnoprawnej proweniencji fragmentem międzynarodowego porządku prawnego. Czy zatem nie należałoby takich aktów traktować jako źródeł międzynarodowego prawa publicznego, choćby z wyraźnym dookreśleniem

²¹ Zob. odpowiednio: J. Kuciński, *Konstytucyjny ustrój państwowy, Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2003, s. 37–42; J. Zimmermann, *Prawo...*, s. 128–129; W. Wójtowicz, *Źródła prawa finansowego* [w:] *Zarys finansów publicznych i prawa finansowego*, red. W. Wójtowicz, Warszawa 2008, s. 24–25; M. Zdyb, *Publiczne prawo gospodarcze*, Kraków 1998, s. 150–152; J. Ciechanowicz-McLean, *Prawo ochrony i zarządzania środowiskiem*, Warszawa 2015, s. 18–19 oraz 80 i nn.

²² Szerzej na ten temat zob. M. Zieliński, *O pojęciu międzynarodowego prawa administracyjnego*, „Państwo i Prawo” 2008, nr 9, s. 16–30, tam też stosowne odesłania do literatury krajowej i zagranicznej; zob. też D. Pyć, *Administracyjne prawo międzynarodowe* [w:] *Leksykon...*, s. 1–4.

²³ Zob. M. Zieliński, *O pojęciu międzynarodowego prawa...*, s. 27–28.

„sensu largo”? Obowiązywanie planów zagospodarowania przestrzennego obszarów morskich poza granicami państw, z których pochodzą, staje bowiem normatywną rzeczywistością.

Tomasz Bąkowski

SPATIAL DEVELOPMENT PLANS FOR POLISH MARITIME AREAS IN THE CONTEXT OF THE SOURCES OF INTERNATIONAL PUBLIC LAW

Directive 2014/89/EU of the European Parliament and of the Council of 23 July 2014, establishing a framework for maritime spatial planning, imposes on Member States which have access to the sea the obligation to develop maritime spatial plans. These plans are to cover marine areas within the borders of a coastal state, as well as exclusive economic zones outside these borders. Against this background, there is a problem of co-shaping the legal status of these areas by international conventions (in particular the United Nations Convention on the Law of the Sea, drawn up in Montego Bay on 10 December 1982) which are the sources of international public law and the normative acts of individual states. According to the solutions adopted in Poland, such a normative act shall have the form of a regulation of the minister competent for maritime economy and the minister responsible for construction, planning, spatial development and housing, issued in agreement with the ministers responsible for the environment, water management, culture and the protection of national heritage, agriculture, fisheries, transport, the Minister of Internal Affairs and the Minister of National Defense regarding the adoption of spatial development plans for internal sea waters, territorial sea and the exclusive economic zone. The provisions of the plans included in such a regulation, which is a source of law of a lower legal force than a statute, affects the legal status of sea areas and also binds third country entities. At the same time, they do not fall into the classical perception of the sources of international public law, despite the fact that, as pointed out above, they shape the issues pertaining to international law.